

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА НІМЕЦЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ГАЛУЗЕВОГО ПЕРЕКЛАДУ

підготовки	магістра
спеціальності	В11 Філологія
освітньо-професійної програми	Мова і література (німецька). Переклад

Силабус нормативного освітнього компонента «Концептуальні засади галузевого перекладу» підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти, галузі знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки, спеціальності В11 Філологія, за освітньо-професійною програмою «Мова і література (німецька). Переклад».

Розробник: Бондарчук О. Ю., доцент кафедри німецької філології, кандидат філологічних наук, доцент.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

проф. Наталія ЛИСЕЦЬКА

**Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри
німецької філології
протокол № 1 від 27.08.2025 р.**

Завідувач кафедри:

доц. Людмила ПАСИК

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки В11 Філологія Мова і література (німецька). Переклад Магістр	Нормативний
Кількість годин / кредитів 150 год. / 5 кредитів		Рік навчання 1
		Семестр 1-й
		Лекції 16 год.
		Практичні (семінарські) 36 год. Консультації 10 год.
ІНДЗ: немає		Самостійна робота 88 год.
	Форма контролю: екзамен	
Мова навчання		німецька

II. Інформація про викладача

Таблиця 2

Прізвище, ім'я та по батькові	Бондарчук Олена Юріївна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри німецької філології
Контактна інформація	тел. +380 332 72 16 36
	моб. тел. +380956267968
	Bondarchuk.Olena@vnu.edu.ua
Дні занять	Згідно з розкладом

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента. Нормативний освітній компонент «Концептуальні засади галузевого перекладу» передбачає використання знань здобувачів освіти, які були отримані ними при засвоєнні матеріалу з загального мовознавства, стилістики, лексикології, граматики, лінгвокраїнознавства та (опційно) перекладу. **Мета освітнього компонента** – забезпечити здобувачів освіти теоретичним підґрунтям, необхідним для розв'язання прикладних перекладацьких завдань; ознайомити їх із основними концепціями теорії перекладу, сформувати їхню перекладацьку компетенцію, підготувати до міжкультурної комунікації і професійної діяльності в сучасних умовах. Мова

викладання освітнього компонента – німецька. **Завданням освітнього компонента** є зосередити увагу здобувачів освіти на питаннях концептуального перекладу, аналізу перекладів текстів у парі німецька-українська мови, виконання власних перекладів, які вимагатимуть від магістрів вибору власної точки зору та критичного і творчого підходів до розв’язання існуючих проблем транслятології.

Методи навчання: пояснювально-ілюстративний метод; частково-пошуковий метод; проблемно-пошуковий метод; дослідницький; активний та інтерактивний методи; метод пояснення, тренування, практика в спілкуванні; методи дистанційного навчання.

Пререквізити освітнього компонента: освітній компонент «Концептуальні засади галузевого перекладу» передбачає коротке повторення перекладацьких теорій, прийомів та методів перекладу, а також поглиблення знань із врахуванням теорій міжкультурної комунікації, концептології та лінгвокультурології.

Постреквізити (*Переклад і редагування текстів, Переддипломна перекладацька практика, Кваліфікаційна робота*).

2. Результати навчання (компетентності).

Цей освітній компонент передбачає формування таких компетентностей:

Загальні компетентності:

- ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно.
- ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК 11. Здатність проведення досліджень на належному рівні.
- ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахові компетентності:

- ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.
- ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.
- ФК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.

ФК 9. Здатність забезпечувати лексичну, граматичну, синтаксичну і стилістичну еквівалентність та функціональну адекватність у процесі письмового та усного перекладу текстів різних жанрів та галузей.

Успішне проходження курсу передбачає набуття таких **програмних результатів навчання:**

ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.

ПРН 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.

ПРН 10. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).

ПРН 12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.

ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН 18. Забезпечувати лексичну, граматичну, синтаксичну і стилістичну еквівалентність та функціональну адекватність у процесі письмового та усного перекладу текстів різних жанрів та галузей.

3. Структура освітнього компонента.

Таблиця 3

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ. робота	Сам.роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1.						
Тема 1. Übersetzen, Dolmetschen, Translation. Begriffsbestimmung. Schema der konzeptuellen Analyse der Texte.	13	2	4	6	1	Л+СЗ+Д/ 7 б.
Тема 2. Prinzipien der konzeptuellen Übersetzung. Schwierigkeiten bei der Übersetzung kulturell bedingter Texte. Kultur und Mentalität. Konzepte und Lakunen. Analyse und Übersetzung schöngeistiger	13	2	4	6	1	Л+СЗ+Д/ 7 б.

Literatur. Skopos und Wege seiner Wiedergabe.						
Тема 3. Übersetzung im Bereich Militär	16	2	4	8	2	Л+СЗ+Д/ 7 б.
Тема 4. Übersetzung von Kultur. Fachkompetenzen stärken.	15	2	4	8	1	Л+СЗ+Д/ 7 б.
Individuelle Aufgabe / Wortschatzliste	16			16		7 б.
МКР 1	2		2			15 б.
Всього	75	8	18	44	5	50 б.
Змістовий модуль 2.						
Тема 5. Medienübersetzung. Übersetzung von schriftlichen Medien und Nachrichten.	13	2	4	6	1	Л+СЗ+Д/ 7 б.
Тема 6. Übersetzung von Medizin. Fachkompetenzen stärken.	13	2	4	6	1	Л+СЗ+Д/ 7 б.
Тема 7. Übersetzung von IT und Videospielen. Fachkompetenzen stärken.	15	2	4	8	1	Л+СЗ+Д/ 7 б.
Тема 8. Dolmetschen. Herausforderungen und Schwierigkeiten bewältigen.	16	2	4	8	2	Л+СЗ+Д/ 7 б.
Individuelle Aufgabe / Wortschatzliste	16			16		7 б.
МКР 2.	2		2			15 б.
Всього	75	8	18	44	5	50 б.
Всього поточний контроль						70 б.
Всього підсумковий контроль						30 б.
Всього годин / балів	150	16	36	88	10	100 б.

*Форма контролю: Л/ДС – лекція, дискусія, СЗ – семінарське заняття, Д – доповнення.

4. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота включає:

- 1) самостійну підготовку до семінарських занять;
- 2) укладання словника термінів/галузевої лексики;
- 3) опрацювання лекційних матеріалів;
- 4) перекладознавчий аналіз текстів у мовній парі німецька-українська;
- 5) виконання власних перекладів текстів із різних галузей.

IV. Політика оцінювання

Поточне оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється за п'ятибальною системою та включає оцінювання роботи під час практичних занять за усні та письмові відповіді, ведення дискусії, доповнення, письмові та усні переклади, перекладознавчий аналіз текстів, а також за участь у обговореннях. Всього за поточне оцінювання студенти можуть отримати 70 балів, максимальна кількість балів обчислюється як сума всіх балів за усні та письмові відповіді на аудиторних заняттях (від 0 до 7 балів) за кожне заняття.

Критерії оцінювання:

- Оцінка “відмінно” відповідає 7-6 балам за усні відповіді на практичних заняттях, опрацювання лекційного матеріалу, самостійну роботу в підготовці до

семінарів і ставиться за широкі й системні знання теоретичного й практичного матеріалу з окремої галузі перекладу та транслятології загалом.

- Оцінка “добре” відповідає 5-4 балам за усні відповіді на практичних заняттях, опрацювання лекційного матеріалу, самостійну роботу в підготовці до семінарів і ставиться за хороші знання теоретичного й практичного матеріалу з окремої галузі перекладу та транслятології загалом;

- Оцінка “задовільно” відповідає 3-2 балам за усні відповіді на практичних заняттях, опрацювання лекційного матеріалу, самостійну роботу в підготовці до семінарів і ставиться за базові знання теоретичного й практичного матеріалу з окремої галузі перекладу та транслятології загалом;

- Оцінка “незадовільно” відповідає 0-1 балам за усні відповіді на практичних заняттях, опрацювання лекційного матеріалу, самостійну роботу в підготовці до семінарів і ставиться у випадку невиконання практичних завдань та незнання теоретичного матеріалу з окремої галузі перекладу та транслятології загалом.

Максимальну оцінку за поточне оцінювання можна отримати на практичних заняттях.

Вивчення курсу підсумовується двома модульними контрольними роботами, кожна по 15 балів. У сумі – 30 балів.

- Оцінка «відмінно» відповідає 12-15 балам за глибоке й системне представлення пройденого теоретичного й практичного матеріалу із освітнього компонента та транслятології загалом;

- Оцінка «добре» відповідає 9-11 балам за достатнє представлення пройденого теоретичного й практичного матеріалу із освітнього компонента та транслятології загалом;

- Оцінка «задовільно» відповідає 5-8 балам за базове представлення пройденого теоретичного й практичного матеріалу із освітнього компонента та транслятології загалом;

- Оцінка «незадовільно» відповідає 0-4 балам за незнання пройденого теоретичного й практичного матеріалу із освітнього компонента та транслятології загалом.

Основні види роботи та принципи організації поточного та підсумкового оцінювання розкриті у відповідному [Положенні ВНУ імені Лесі Українки](#).

Якщо здобувач освіти за роботу на практичних заняттях та за дві модульні контрольні роботи набере більше 75 балів, він/вона має право зарахувати ці бали як оцінку за іспит. Якщо студент набере менше 75 балів, або незадоволений загальним балом, він/вона складає іспит.

Політика викладача щодо здобувача освіти. Відвідування занять є обов’язковим. Якщо здобувач освіти не може бути присутнім на практичних заняттях, він має можливість працювати за індивідуальним планом і в індивідуальному порядку здавати матеріали.

Здобувачі освіти, які є членами наукових проблемних груп, авторами статей і тез, доповідачами на наукових конференціях, переможцями та активними учасниками фахових студентських олімпіад, мають право протягом семестру за кожен виконаний вид діяльності одноразово отримати додаткові

заохочувальні бали до відповідного ОК, якщо здійснена активність здобувачів відповідає профілю курсу. У цьому випадку здобувач освіти інформує викладача/ів про свої здобутки. Викладач має право самостійно визначити валідність, заявлених здобувачем освіти отриманих результатів та приймає рішення щодо зарахування або незарахування таких балів:

- 3 бали – за результативну роботу у студентській проблемній групі (систематичне відвідування, обговорення), публікацію тез (підготовку матеріалів конференції) або виступ/и на конференції/ях без публікації/й, участь у I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;

- 5 балів – за публікацію статті/ей у збірнику студентських наукових праць, перемога у I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;

- 10 балів – за публікацію статті (статей) у збірнику наукових праць, що входить до категорії Б, або призове місце на II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади;

- 15 балів – за перше місце на I етапі Всеукраїнської студентської олімпіади.

Здобувачам освіти можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування). Процес зарахування врегульований [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки](#). Згідно встановленого порядку можуть бути визнаними результати навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають одному заліковому модулю в цілому (але не більше 6 кредитів за навчальний рік), так і його окремому змістовому модулю, темі (темам), які передбачені цим силабусом. Здобувач освіти у встановлені терміни подає заяву на ім'я декана та долучає усі необхідні документи до розгляду. Матеріали розглядаються на засіданні Предметної комісії, створеної розпорядженням декана факультету, у присутності здобувача освіти.

Політика щодо академічної мобільності. Невід'ємною частиною вивчення іноземної мови та становлення кваліфікованого випускника вважаємо академічну мобільність, яка регулюється відповідним [Положенням про реалізацію права на академічну мобільність ВНУ імені Лесі Українки](#).

Політика щодо академічної доброчесності. [Кодекс академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки](#) передбачає самостійну, чесну та відповідальну роботу здобувачів освіти над поставленими завданнями. Відповідальність за дотримання академічної доброчесності покладена як на викладачів, так і на здобувачів освіти, які в разі виявлення порушень академічної доброчесності несуть відповідальність.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Підготовка до практичних занять має бути вчасною. Якщо здобувач освіти був відсутній на занятті з поважної причини (участь у конференції та конкурсах, академічна мобільність, хвороба), він може здати семінар викладачу в індивідуальному режимі (коли викладач має години консультації на кафедрі німецької філології) та завантажити

на платформу Moodle. Дедлайном до кожного пропущеного практичного заняття вважається початок наступного практичного заняття.

V. Підсумковий контроль

Під час вивчення освітнього компонента здобувач освіти виконує такі види робіт: вивчення лекційного матеріалу, опрацювання матеріалу на семінарах, виконання завдань самостійної роботи, написання тематичних контрольних тестів. Освітній компонент закінчується у 1 семестрі **екзаменом**. Сумарна кількість балів, яку здобувач освіти отримує при засвоєнні змістових модулів за 100-бальною шкалою, визначає його підсумкову оцінку.

Поточне оцінювання, яке має на меті перевірку рівня знань здобувача освіти, здійснюється викладачем протягом семестру на лекційних і семінарських заняттях у межах змістового модуля. Максимальна оцінка здобувача освіти за поточне оцінювання становить 70 балів.

Екзаменаційний контроль, який здійснюється викладачем, має на меті перевірку рівня знань здобувачів освіти у формі написання тестів та усної відповіді на екзамені. Максимальна кількість балів, яку здобувач освіти може набрати за екзамен, становить 30 балів.

Здобувач освіти має можливість отримати додаткові бали за роботу у проблемній групі, кінцевий результат якої представлений у вигляді тез доповіді або статті (5 та 10 балів відповідно).

Перелік питань до екзамену

1. Übersetzung versus Translation. Wo liegt der Unterschied?
2. Grundprinzipien der Translationstheorie.
3. Schwierigkeiten bei der Translation.
4. Problematik des Kulturtransfers.
5. Fachliche Texte und Kultur.
6. Militärübersetzung.
7. Kulturspezifische und intertextuelle Elemente in Texten
8. Übersetzungskompetenz. Was sind die Bestandteile? Wie lässt sie sich beibringen?
9. Skopos der Mitteilung. Wichtig für die Übersetzung?
10. Schritte für die Textanalyse aus translatorischer Sicht.
11. Kategorisierung der kulturell referenziellen Ausdrücke.
12. Übersetzungsstrategien.
13. Übersetzung von Medien.
14. Wege der Militärübersetzung.
15. Übersetzung von medizinischen Texten.
16. Lakune. Entstehen und Übersetzungsmöglichkeiten von Lakunen.
17. Interkulturelle Missverständnisse – mögliche Lösungen bei der Übersetzung.
18. Konzeptuelle Übersetzung versus linguistische Übersetzung.
19. Translation von Gedichten. Linguistisch oder konzeptuell?

20. Translation von Prosa. Was ist zu beachten?
21. Translation von Werbetexten. Wo liegen die Schwierigkeiten?
22. Übersetzung von Videospielen.
23. Übersetzung im IT-Bereich.
24. Übersetzung von Nachrichten.
25. Dolmetschen.

VI. Шкала оцінювання

Таблиця 4

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Бондарчук О. Ю., Лисецька Н. Г. Концептуальний переклад : до питання трансферу культурно маркованих текстових елементів (німецька та українська мови). *Актуальні питання іноземної філології* : наук. журнал. Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2020. № 13. С. 33-38.
2. Бондарчук О., Лисецька Н., Пасик Л. Роль культури та контексту у скопос-теорії під час перекладу різногалузевих текстів. *Актуальні питання гуманітарних наук: наук. журн. Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2025. Вип. 89. Том 1. С. 240–246. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/89-1-34>
3. Бондарчук О. Ю., Лисецька Н. Г., Пасик Л. А. Переклад як трансфер культури (художній, науково-технічний та медіа-дискурс). *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія «Філологія». Острог : Вид-во НаУОА, 2021. Вип. № 12 (80). С. 126–130. (Категорія Б) DOI: [https://doi.org/10.25264/2519-2558-2021-12\(80\)-126-130](https://doi.org/10.25264/2519-2558-2021-12(80)-126-130)
4. Бондарчук О. Ю., Пасик Л. А., Рись Л. Ф. Особливості формування міжкультурної компетентності на заняттях із німецької мови. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка* / [редактори-упорядники М. Пантюк, А. Душний, І. Зимомря]. Дрогобич : Видавничий дім «Гельветика», 2021. Вип. 37. Том 1. С. 190–196. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/37-1-30>.

5. Кияк Т. Р. Міжкультурна комунікація, дискурс та переклад. *Стиль і переклад*: збірник наукових праць, 2015. С. 85–91. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/akpif_2015_2_17.pdf
6. Пасик Л. А., Бондарчук О. Ю., Лисецька Н. Г. Лексичне вираження концепту BUNDESTAGSWAHL: країнознавчий і перекладацький аспекти (на матеріалі німецького медіа-дискурсу). Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. Одеса : видавничий дім «Гельветика», 2025. № 72. С. 234–238. DOI : <https://doi.org/10.32782/2409-1154.2025.72.52>
7. Jüngst H. E. Audiovisuelles Übersetzen. Ein Lehr- und Arbeitsbuch. Narr Dr. Gunter Verlag, 2020. 334 S.
8. Kohlmayer R. Kritische Übersetzungswissenschaft: Theoriekritik, Ideologiekritik, Übersetzungskritik. Peter Lang GmbH, Internationaler Verlag der Wissenschaften, 2020. 260 S.
9. Koller W. Linguistik und kulturelle Dimension der Übersetzung. In den 70er Jahren und heute // Thome, Gisela et al. (eds.): Kultur und Übersetzung. Methodologische Probleme des Kulturtransfers. Tübingen, 2002. S. 115–130.
10. Lysetska N., Pasyk L., Bondarchuk O. Ukrainisch-deutsche Übersetzung: lexikalische, stilistische und grammatikalische Besonderheiten der Übersetzung eines literarischen Textes (am Beispiel des Romans «Internat» von Serhiy Zhadan). *Актуальні питання іноземної філології*. Збірник наукових праць. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2025. Вип. 22. С. 43–52. DOI : <https://doi.org/10.32782/2410-0927-2025-22-7> (Категорія Б)
11. Neubert A. Translation in Context. The Cultural Aspect // Thome, Gisela et al. (eds.): Kultur und Übersetzung. Methodologische Probleme des Kulturtransfers. Tübingen, 2002. S. 227–242.
12. Nord C. Fertigkeit Übersetzen. *Ein Selbstlernkurs zum Übersetzenlernen und Übersetzenlehren*. Alicante, 2002.
13. Stolze R. Fachübersetzen – Ein Lehrbuch für Theorie und Praxis // Forum für Fachsprachen-Forschung / Hartwig Kalverkämper (Hg.). Band 89. Berlin: Frank & Timme GmbH Verlag für wissenschaftliche Literatur, 2009. 420 S.
14. Stolze R. Übersetzungstheorien. Eine Einführung. 6., überarbeitete und erweiterte Auflage. Narr Verlag, 2011. 311 S.

Додаткова література

15. Іваницька М. Особистість перекладача в українсько-німецьких літературних взаєминах: монографія / Марія Іваницька. Чернівці: Книги – XXI, 2015. 607 с.
16. Кияк Т. Р. Перекладознавство (німецько-український напрям) : підручник / Т. Р. Кияк, А. М. Наumenко, О. Д. Огуй. К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. 543 с.
17. Кудрявцева Н. С. Лінгвокогнітивний підхід до перекладу та поняття еквівалентності. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. 2019. № 43 Т. 5, С. 80–84.

18. Огуй О. Д. Актуальні проблеми німецько-українського перекладу. Чернівці: Рута, 2004. 256 с.
19. Щигло Л. В. Основи теорії та практики перекладу. Німецька мова : навч. посіб. Суми : Сумський державний університет, 2015. 214 с.
20. Van Camp K. Übersetzungsprobleme bei kulturgebundenen Phänomenen. Beispiele und Vorschläge. *Linguistica Antverpiensia XXII*, 1998. S. 249–265.
21. Vermeer H. J. Übersetzen als kultureller Transfer // Snell-Hornby, Mary (ed.): *Übersetzungswissenschaft. Eine Neuorientierung. Zur Integration von Theorie und Praxis*. Tübingen, 1986. S. 30–53.
22. Wotjak G. Äquivalenz und kein Ende? Nochmals zur semantischen, kommunikativen und translatorisch-diskursiven Äquivalenz // Wotjak, Gerd/Schmidt, Heide (eds.): *Modelle der Translation. Models of Translation. Festschrift für Albrecht Neubert*. Frankfurt am Main, 1997. S. 133–170.

Інформаційні ресурси

23. Allgemeine Translatologie von Prof. Dr. Peter A. Schmitt, Teil 3. Grundbegriffe. URL: https://www.youtube.com/watch?v=Yb0CQ_6jop8
24. Die vier Seiten einer Nachricht (Schulz von Thun) NEU UND GEKÜRZT. URL: https://www.youtube.com/watch?v=bsB_ecMYbNo
25. Dolmetschen. Quick Check. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=FHBchMBESxg>
26. Drei nützliche Symbole aus der Notizentechnik für Dolmetscher URL: <https://www.youtube.com/watch?v=JtGfISNMILo>
27. Grundlagen des Dolmetschens. ZHAW IUED. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=APxyrdRFgkA>
28. Fremdsprachenkorrespondent/-in Ausbildung, Beruf. Ich mach's. URL: https://www.youtube.com/watch?v=kOg_xfelbWY
29. Notizentechnik für Dolmetscher. URL: https://www.youtube.com/watch?v=VMpAzN_kIOc
30. Notizentechnik für das Konsekutivdolmetschen URL: <https://www.youtube.com/watch?v=kkC3Iwm8OVc>
31. Spurwechsel. Ein Film vom Übersetzen. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=elfxV-UyLH4>
32. Translationswissenschaft: Dolmetschen und Übersetzen. URL: https://www.youtube.com/watch?v=t_tqWj-lsjc
33. 60 Symbole für Notizen beim Konsekutivdolmetschen. URL: <https://paulainterprete.com/de/eine-liste-von-symbolen-fuer-das-konsekutivdolmetschen/>